

Ν.Ε. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

Διευθυντής

ΠΑΡΟΝΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς δικτατο-
ρίας τῶν ἡδῶν
Πειραιῶς καὶ Γε-
ρανίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις	ἐτησίᾳ δρ. ν.	8
"	ἡμην.	5
" ταῖς ἐπαρχ.	ἐτησίᾳ "	10
"	ἡμην.	6
" τῶ ἐξωτερικῶ	ἐτησίᾳ φρ.	15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κάρμεν καὶ Ἀναῖς, μυθιστόρημα Ponson du Terrail, μετὰ εἰκόνας, μετάφρ. Ε. Σχινᾶ. — Οἱ δύο καλλιτέχναι, διήγημα, ἀπὸ Λάμπρου Ἐνυάλου. — Ὁ ἄνδρς τοῦ Πάσχα, Δημοτικὴ παρά-
δοσις. — Σημειώσεις βιβλιοπώλου. — Ποικίλα. — Δόσις αἰνίγ-
ματος. — Αἰνίγματα. — Γνωστοποιήσεις.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις.....	Λεπτ. 10
" ταῖς ἐπαρχίαις.....	" 15
" τῶ ἐξωτερικῶ.....	" 25

Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50



— Ἐπλάσα ἐν ψεύδους, ἐξηθύρουν ἡ Κάρμεν. — Σελίς 90, στήλη 2.

ΚΑΡΜΕΝ ΚΑΙ ΑΝΑΪΣ

PONSON DU TERRAIL

XII

Η ΘΥΣΙΑ. — Συνέχεια.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, εἶπεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ μετὰ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τοῦ ψεύδους ὑποβαλλομένου ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἀφοῦ ἔχω ἔραστήν, ὡς λέγετε, εἰπέτε μοι τὸ ὄνομά του!

— Τὸν ἔραστήν σας, εἶπεν ὁ Φρανσὴς περιφρονητικῶς, δὲν θὰ τὸν φονεύσω — καθόσον εἶναι ἀνάγκη ὁ θάνατος ἡμῶν νὰ νομισθῇ τυχαῖος, πρέπει ἡ

τιμὴ τοῦ Φλάρ νὰ μείνῃ ἀθικτος, πρέπει ὁ γηραιὸς πατήρ μου νὰ καταβῇ εἰς τὸν τάφον ἀνευ ἐρυθήματος, πρέπει ἡ ἀδελφὴ μου νὰ εὕρῃ σύζυγον.... Θέλετε τώρα, τολμάτε νὰ μοι ζητήτε ἀποδείξεις τῆς κατηγορίας μου; Ἄ! Ζητεῖτε τὸ ὄνομα τοῦ ἐραστοῦ σας;

Λοιπὸν, ἀκούσατε. Σήμερον τὴν πρωΐαν ἐπανῆλθον ἐκ τοῦ ἐργοστασίου τὴν τρίτην ὥραν συνήντησα τὸν μαρκήσιον εἰς τὸν διάδρομον τὸν φέροντα ἐδῶ· με εἶπεν ὅτι ἤρχετο ἐκ τοῦ κήπου.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ ῥοθάνθη τὴν γῆν ἐκλείπουσαν ὑπὸ τοῦς πόδας της.

— Κατέβην εἰς τὸν κήπον· τὰ ἔχνη τῶν ὑποδημάτων του διεκρίνοντο σαφῶς ἐπὶ τῆς ἄμμου. Παρ' αὐτὰ ὑπῆρχον

ἄλλα, ἔχνη ποδὸς γυναικείου. Ἠκολούθησα τὴν γραμμὴν τῶν ἰχνῶν, ἤρχοντο ταῦτα ἐκ τοῦ περιπτέρου... τὸ περίπτερον ἦτο κλειστόν... διέρρηξα τὴν θύραν... Δὲν ἐσβύσατε μετὰ προσοχῆς τὴν λυχνίαν σας, κυρία, διότι ἡ λυχνία ἤναψε πάλιν καὶ ἔκαιεν εἰσέτι!...

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ κατενόησεν, ὅτι ἀπώλετο. Νέφος κατῆλθεν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ ἐκλονίσθη.

— Ἐννοεῖτε λοιπὸν ἀριστα, ἐξηκολούθησεν ὁ Φρανσὴς μετ' ἀγρίας ἐνεργητικότητος, ὅτι ἀνάγκη ν' ἀποθάνωμεν ἀμφοτέροι. Καλέσατε, κυρία, καλέσατε.

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ σύζυγός του κατέπιπτε καταβεβλημένη καὶ συντετριμμένη ἐπὶ

τῆς ἑδρας τῆς, ὁ Φρανσῆς ἀνεσκήρτησε βλέπων παραμερίζοντον τὸ παραπέτασμα καὶ τὴν Κάρμεν, ψυχρὰν καὶ λευκὴν ὡς μαρμάρινον ἀγαλμα, μὲ τὸ βλέμμα λάμπον ἐξ ἀκαριαίας ἀποφάσεως ἀνορθουμένην ἐνώπιόν του.

— Ἀδελφέ μου, εἶπεν αὕτη, ἡ κυρία εἶναι ἀθώα, ἡπατήθητε.

Ὁ Φρανσῆς ὠπισθοχώρησεν. Ἡ Κάρμεν ἐταπείνωσε τὸ βλέμμα, ἐδίστασεν ἐπὶ μικρόν, εἶτα ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν του.

— Δὲν θέλω ν' ἀποθάνῃς, Φρανσῆ μου! ἐκραύγασεν αὕτη· ἐγὼ ἤμην. . .

— Σὺ! ἀνεφώνησεν ὁ Φρανσῆς μετ' ἐκπλήξεως.

— Μετὰ τοῦ κ. Λεστάν, ἀπεκρίναντο ἡ Κάρμεν μετὰ φωνῆς σταθερᾶς, ἐνῶ αἰφνιδίᾳ ἐρυθρότης ἀνέβαινεν εἰς τὸ παρθενικὸν μέτωπόν της.

Ἡ ὑπερτάτη ἀφοσίωσις τῆς Κάρμεν, ἡ ἀφοσίωσις αὕτη, ἥτις θὰ τῇ ἐκόστιζε τόσον ἀκριβᾶ, ἔσωζε τὴν ζωὴν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ Φρανσῆ.

Ἀνάγκη νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν πρὸς αἶσχος τῆς φιλαύτου ἡμῶν φύσεως, ἡ ἀποκάλυψις αὕτη δὲν παρήγαγεν ἐπὶ τοῦ Φρανσῆ ἢ ἐξέγερσιν ἀπείρου χαρᾶς.

Ἀφῆκε κραυγὴν, μίαν μόνην, ἀλλὰ κραυγὴν ἐνθουσιασμοῦ καὶ εὐτυχίας, χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ἥτις τῷ ὁμολόγει τὸ αἶσχος τῆς· χωρὶς νὰ σκεφθῇ, ὅτι διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν προσώπων δὲν ἐβάρυνεν ὀλιγώτερον ἡ καταισχύνῃ ἐπὶ τοῦ οἴκου του· ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατα τῆς κυρίας δὲ Φλάρ ἀναισθητούσης καὶ ἐκραύγασε διὰ φωνῆς συντετριμμένης.

— Συγχωρήσατέ με! συγχωρήσατέ με!

Ἄν ὁ Φρανσῆς εἶχε τὸ αἷμα ψυχρὸν, ἐκ τῆς ἐκπλήξεως τῆς συζύγου του, ἐκ τῆς στάσεως τῆς Κάρμεν θὰ ἐμάντευε τὰ πάντα. Ἀλλ' ἦτο παράφρων τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ οὐδὲν παρετήρησεν. Θὰ τὸν ἐξελάμβανέ τις ὡς κατὰδικον δεδεμένον ἤδη εἰς τὸ ἀποτρόπαιον ἱκρίωμα, εἰς τὸν ὁποῖον κομίζεται ἡ χάρις.

Ἡ Κάρμεν ἐξῆλθε διὰ βήματος σταθεροῦ, χωρὶς ὁ Φρανσῆς, τὸν ὁποῖον κατεπείλεν ἡ εὐτυχία του, νὰ παρατηρήσῃ τοῦτο. Μετέβη εἰς τὸ ἐργαστάσιον καὶ εἶπε νὰ καλέσωσι τὸν κ. Λεστάν.

— Κύριε, τῷ εἶπε, σύρουσα αὐτὸν ὑπὸ τὰ μεγάλα δένδρα τοῦ κήπου, εἵμαι εἰκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν καὶ ἔχω διακοσίων χιλιάδων φράγκων προῖκα, δέχεσθε νὰ με νυμφευθῇτε;

Ὁ μαρκήσιος ὠπισθοδρόμησεν ἐκπληκτός.

— Κύριε, ἐξηκολούθησεν ἡ Κάρμεν, νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι σὰς ἀγαπῶ θὰ ἦτο ψεῦδος· νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι ἡ καρδιά μου δὲν ἀνήκει ἄλλαχού καὶ τοῦτο θὰ ἦτο

ψεῦδος· ἀλλὰ σὰς ὁμνῶ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὰ ὅσα τῆς μακαρίτιδος μητρός μου, νὰ φέρῃ τὸ ὄνομά σας μὲ τὸ μέτωπον ἀνυψωμένον καὶ νὰ διατελέσω γυνὴ ἐντιμὸς καθ' ὅλον τὸν βίον μου.

Ἦδη ὁ μαρκήσιος ἀναυδὸς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, κατώρθωσε νὰ ὁμιλήσῃ καὶ ἐκραύγασεν:

— Πρὸς χάριν, δεσποινίς, ἐξηγήθητε!

— Κύριε, ἐξηκολούθησεν ἡ Κάρμεν ταπεινοῦσα τὸ βλέμμα, ὁ ἀδελφός μου συνέλαβεν ὑπονοίας, σχεδὸν βεβαιώτητα· εὗρεν ἔχνη βημάτων εἰς τὸν κήπον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς συζύγου του νὰ τὴν φονεύσῃ. . . . τότε ἐγὼ. . .

Ἡ Κάρμεν ἐσταμάτησεν ἐρυθριῶσα ἐξ αἰσχύνης.

— Ἐξακολουθήσατε, δεσποινίς, ἐξακολουθήσατε! ἐκραύγασεν ὁ μαρκήσιος ὀρμητικῶς.

— Ἐπλάσα ἐν ψεῦδος, ἐψιθύρισεν ἡ Κάρμεν· κύριε, νυμφευθῆτέ με.

Ἀνὴρ εὐαίσθητος εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ταύτην θὰ ἐπιπτεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Κάρμεν καὶ θὰ τὴν ἠγάπα δι' ἔρωτος βιαίου· ὁ μαρκήσιος ἦτο φύσις ἀχρεία· ἠρκέσθη νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν τύχην, ἥτις ἀνελάμβανε νὰ συμπληρώσῃ τὰ καταχθόνια σχέδιά του.

Ἐν τούτοις ἡσπάσατο τὴν χεῖρα τῆς Κάρμεν καὶ τῇ εἶπεν:

— Ἐὰν τοιαύτη ἐκφρασις δὲν ἦτο βλασφημία, θὰ σὰς ἔλεγον, δεσποινίς, ὅτι σιδηρᾶ ἄλυσος μὲ συνεκράτει, ἡ μόνη ἄλλως, καὶ ὅτι σὰς ἠγάπων ἀφ' ἧς σὰς εἶδον. . . Ἡ ἄλυσος αὕτη συντρίβεται καὶ ἂν. . . ἤδη. . .

— Κύριε, εἶπε περίλυπος ἡ Κάρμεν, δὲν ἀγαπᾷ τις ἢ ἀπαξ κατὰ τὸν βίον του· ἠγάπησα, — ἀλλὰ θὰ ἦμαι ἐντιμὸς γυνή. . . Πηγαίνετε νὰ ζητήσητε τὴν χεῖρά μου.

Ἐπανελάβον ὁμοῦ τὴν ὁδὸν τοῦ πύργου.

Εἰς τὸν πρόβολον συνήντησαν τὸν Χριστιάν, ὅστις εἶχε λάβει τὴν συντομωτέραν καὶ ὑπερπεπλημένην τὸ περίφραγμα τοῦ κήπου.

Ὁ ποιητὴς ἦτο ἐν μεγάλῃ στολῇ, εἶχε στάσιν μεγαλοπρεπῆ.

— Καλημέρα, ἀγαπητέ, εἶπεν αὐτὸς πρὸς τὸν μαρκήσιον μετὰ προσταυτικῆς προπετείας, ἀφοῦ πρότερον προσέκλινεν ἐνώπιον τῆς Κάρμεν.

Ὁ μαρκήσιος μόλις ἀνταπήντησε καὶ ἀνῆλθεν καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ τὴν κλίμακα.

Ἐκεῖ ὁ Χριστιάν ἐσταμάτησε καὶ εἶπε πρὸς τινὰ θαλαμηπόλον:

— Βύραεσθήητε ν' ἀναγγεῖλετε εἰς τὸν συνταγματάρχην κ. δὲ Φλάρ, μαρκήσιον Λεναζάν, ὅτι ὁ κ. Χριστιάν, δραματικὸς συγγραφεὺς καὶ ἱππότης τοῦ

λεγεώνοιο τῆς τιμῆς, παρακαλεῖ νὰ τύχῃ παρ' αὐτοῦ ἀκροάσεως.

Εἰς τὴν πολυλογίαν αὐτὴν, ἀπαγγελλομένη μετὰ ὕψους πρεσβευτοῦ, ὁ κ. Λεστάν, ὅστις εἶχεν ἤδη εἰσέλθει εἰς τὸν διάδρομον, ἐστρεψε περίεργος τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' ἡ Κάρμεν ἔσυρε πάραυτα αὐτόν.

— Ἐλθετε, κύριε, εἶπεν ἀνοίγουσα τὴν θύραν τῆς κυρίας δὲ Φλάρ.

Ὁ Φρανσῆς ἦτο ἀκόμη εἰς τὰ γόνατα τῆς συζύγου του, ἥτις τεθορυβημένη καὶ τρέμουσα ἠὲ χαρίστησε τὴν Κάρμεν διὰ τοῦ βλέμματός.

Ὁ μαρκήσιος ἐχαίρετисεν, ὡς ἄνθρωπος μὴ γινώσκων ἀπολύτως οὐδέν, ἐβάδιζε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν Φρανσῆν καὶ τῷ εἶπεν:

— Φίλτατε Φλάρ, ἡ δεσποινίς μ' ἐπεφόρτισε νὰ σὰς ζητήσω τίτλον προσφιλέστερον τοῦ τοῦ φίλου καὶ μεμακρυσμένου ἐξαδέλφου. Θά μιν ἐπιτρέψητε νὰ τὴν καταστήσω εὐτυχῇ;

Ὁ Φρανσῆς, ἀναμνησθεὶς τὴν σοβαρότητα τῆς περιστάσεως, ἐστράφη πρὸς τὸν μαρκήσιον.

— Κύριε, εἶπεν αὐτῷ, τὸ διάδημά σας εἶναι πρᾶξις ἀνδρός ἐντίμου· τὸ περιέμενον. Ὑπάγωμεν πρὸς τὸν πατέρα μου. Δύναμαι, προσέθετο μετὰ πενίας· ἀποστρεφόμενος πρὸς τὴν Κάρμεν, νὰ σὰς ἐγγυηθῶ τὴν συγκατάθεσίν του.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἦτο ὠχρὰ καὶ ἀσθμαίνουσα. Ἐν τούτοις ἐβίασεν ἑαυτὴν καὶ ἠκολούθησε τὸν σύζυγόν της.

Καθ' ὁδόν, πλησιάσασα εἰς τὴν Κάρμεν, τῇ ἐσφιγξε ζωηρῶς τὴν χεῖρα καὶ ἐψιθύρισε μετὰ συγκινήσεως:

— Εὐχαριστῶ! ὦ! εὐχαριστῶ!

XIII

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ

Τὰ συμβάντα, ἅτινα ἀφηγήθημεν, συνέβησαν περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς πρωῆς.

Ὁ κ. δὲ Φλάρ, ὁ πατήρ, ἔγερθεῖς τῆς κλίνης καὶ ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἰακώβου Νικίου, ὅστις συνήθως τὸν ἐνέδυσεν, ἐλθὼν ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς μεγάλης ἑδρας του, παρὰ τὴν γωνίαν τῆς ἐστίας.

Ὁ Ἰακώβος ἤξευρε ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ, λυθὼν λοιπὸν ἐφημερίδα ἀνεγίνωσκε τὰ νέα τῆς ἡμέρας εἰς τὸν γηραιὸν συνταγματάρχην.

Ὁ Λόβης ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τὴν συνήθη θέσιν του μεταξὺ τοῦ κυρίου καὶ τοῦ ὑπηρετοῦ.

Ὁ θαλαμηπόλος, ὁ ἀποσταλὴς παρὰ τοῦ Χριστιάν, εἰσῆλθε καὶ ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολήν του.

Ὁ κ. δὲ Φλάρ ἐστρεψε τὸν ὀφθαλμόν του πρὸς τὴν θύραν καὶ ἔκαμε

νεῦμα νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ἐπισκέπτην.

Ὁ Ἰάκωβος διέκοψε τὴν ἀνάγνωσιν.

Ὁ Χριστιανὸς εἰσῆλθε μετὰ μεγαλοπρεπείας ἀνδρὸς ἐντεταλμένου διπλωματικὴν διαπραγμάτευσιν, προσέκλινεν ἐνώπιον τοῦ κ. δὲ Φλάρ, καὶ ἀρνούμενος τὴν ἔδραν ἣν τῷ ὑπεδείκνυνεν οὗτος εἶπε μετ' ἐμφάσεως :

— Περιττὸν νομίζω, κύριε, νὰ εἶπω ὑμῖν τὸ ὄνομά μου.

— Περιττὸν, εἶπεν ὁ γέρον δια νεύματος.

— Ἐρχομαι, ἐξηκολούθησεν ὁ Χριστιανὸς, ἐν ὀνόματι τοῦ φίλου μου Βίκτωρος Ἀντωνίου, λοχαγοῦ τῶν σπαχίδων καὶ ταξιάρχου τοῦ λεγεῶνος τῆς τιμῆς....

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, εἰς τὸν τίτλον τοῦ λοχαγοῦ, τὸ βλέμμα τοῦ συνταγματάρχου ἐξήστραψεν.

— Ὁ φίλος μου, ἐξηκολούθησεν ὁ ποιητής, μ' ἐπεφόρτισε νὰ ὑπομνήσω ὑμῖν τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν πρὸ δωδεκαετίας ἐδώκατε εἰς τὸν πατέρα του, μακαρίτην κ. Ἀντώνιον, ἱππότην τοῦ λεγεῶνος τῆς τιμῆς καὶ ἀξιωματικὸν τῶν θωρακοφόρων ἐν ἀποστρατείᾳ. Ἡ ὑπόσχεσις αὕτη...

Ὁ γέρον ἔκαμε νεῦμα ὅτι τὴν ἐνεθυμεῖτο πληρέστατα.

— Ἐπομένως, ἐξηκολούθησεν ὁ Χριστιανὸς, ἔρχομαι νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν διὰ τὸν κ. Βίκτωρα Ἀντώνιον, φίλον μου, τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος Ἑρμάνσης-Μαρίας-Μαγδαληνῆς-Κάρμεν δὲ Φλάρ δὲ Νογαρέτ.

Ἡ αἴτησίς μου εἶναι εὐπρόσδεκτος ;

Ἡ κεφαλὴ τοῦ γηρικοῦ Φλάρ ἐμελλε νὰ κλίνη περιχαρῶς ἀπὸ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, εἰς ἐνδειξιν συγκαταθέσεως, ὁπότεν ἡ θύρα ἠνοιχθῇ ἀποτόμως παρέχουσα διόδον εἰς τέσσαρα πρόσωπα :

Τὸν μαρκήσιον καὶ τὸν Φρανσῆν, τὴν Κάρμεν καὶ τὴν κυρίαν δὲ Φλάρ.

Ὁ μαρκήσιος ἐπροχώρησεν, ὅχι μεθ' ἥττονος σοβαρότητος τῆς τοῦ Χριστιανῆ, προσέκλινεν ἐνώπιον τοῦ συνταγματάρχου καὶ τῷ εἶπεν :

— Ἐρχομαι, κατὰ συγκατάθεσιν τοῦ κ. Φρανσῆ δὲ Φλάρ καὶ τῆς κυρίας δὲ Φλάρ, ἐξαδέλφης μου, νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος Κάρμεν δὲ Φλάρ θυγατρὸς σας.

Ἀστραπὴ διήλθε τὸν μοναδικὸν ὀφθαλμὸν τοῦ γέροντος καὶ ἐνῶ ἐμελλε ν' ἀπαντήσῃ ἀρνητικῶς ὁ Χριστιανὸς εἶπε ζωηρῶς πρὸς τὸν μαρκήσιον.

— Συγγνώμην, κύριε, ἔκαμα τὴν αὐτὴν πρότασιν ἐν ὀνόματι τοῦ φίλου μου κυρίου Βίκτωρος Ἀντωνίου, λοχαγοῦ τοῦ πρώτου συντάγματος τῶν σπαχίδων.

— Ναί, ναί, ἐνευσεν ἡ κεφαλὴ τοῦ γέροντος.

Εἰς τὴν ἀπότομον ταύτην παρέμβα-

σιν, ὁ Φρανσῆς ἔκαμε κίνημα ἐναντιότητος, ὁ μαρκήσιος συνωφρύνθη.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἤσθάνθη βίγος τι χαρᾶς.

Ὡς πρὸς τὴν Κάρμεν, τὸ δυστυχὲς παιδίον, τὸ ὁποῖον ἀφοσιούμενον δὲν εἶχε ποσὼς ὑπολογίσει τὸ μέγεθος τῆς θυσίας, ἔμεινεν αὕτη ἀναυδὸς καὶ λευκὴ ὡς ἀγαλμα, ἐνῶ νέφος διήρχετο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς.

— Θά μοι ἐπιτρέψετε λοιπὸν, κύριε, ἐξηκολούθησεν ἀτάραχος ὁ ποιητής, νὰ ἐρωτήσω τὸν κ. δὲ Φλάρ, ὅστις μόνος ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς θυγατρὸς του, ἂν αἱ προτάσεις μου εἰσὶν ἢ ὅχι ἀποδεκταί.

Ὁ συνταγματάρχης ἔκαμε νεῦμα, ὅτι ἐδίδοε τὴν Κάρμεν εἰς τὸν Βίκτωρα.

Ὁ μαρκήσιος προσέκλινεν, ἔτοιμος ν' ἀποσυρθῇ· ἀλλ' ὁ Φρανσῆς εἶπεν αὐτῷ.

— Μείνατε !

Εἶτα πλησιάζων πρὸς τὸν πατέρα του :

— Μοὶ παραχωρεῖτε μίαν μόνον στιγμὴν ;

Ὁ γέρον ἠγέρθη, ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ υἱοῦ του καὶ μετέβη εἰς συνεχόμενον δωματίον.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Κάρμεν διατέλει ὑποτρέμουσα, συντετριμμένη, καὶ σχεδὸν μὴ ἔχουσα συνείδησιν τοῦ αἵλου, τὸ ὁποῖον ὑφίστατο, τόσον τὸ αἶγος αὐτὸ ἦτο ἄπειρον.

Ὡς πρὸς τὴν κυρίαν δὲ Φλάρ, σωθεῖσα διὰ τῆς θυσίας τῆς Κάρμεν, ἤρχιζεν ἤδη αὕτη νὰ ὑπολογίζῃ τὴν θυσίαν αὐτὴν καὶ ἡσθάνετο ψυχὸς εἰς τὴν καρδίαν ἀναλογιζομένη ὅτι ἡγόραζε τὴν τιμὴν παραχωροῦσα τὸν ἐρωτὰ τῆς.... Ἠγάπα τόσον τὸν Ἀρμάνδον !

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐκάθησεν ὑπὸ τὸ βάρος φοβερᾶς συγκινήσεως.

Ὁ μαρκήσιος, ἀρκετὰ τεθορυβημένος, ἐστήριξε τὴν ῥάχιν του ἐπὶ τῆς ἐσίας, — καὶ ὁ Χριστιανὸς ἐβάδιζε κατὰ μῆκος καὶ πλάτος μετ' ἐκφράσεως νικητοῦ, τὴν ὁποίαν βεβαίως ἐδανείζετο παρὰ τῶν ἡρώων τῶν μελοδραμάτων του.

Δύο μόνον ὄντα περιεβλήθησαν ἐκφρασίαν δραματικῶς ἀπαισίαν μεταξὺ τῶν προσώπων ἐκείνων τῶν ἀδιαφόρων, πασχόντων ἢ ὑπομενόντων.

Ὁ Ἰάκωβος Νικου, ὅστις ἐνεκα τῆς κωφότητός του δὲν κατελάμβανεν, ἀλλ' ἐφαίνετο μαντεύων, καὶ ἐκ τῆς σκοτεινῆς γωνίας του ἐξηκόντιζε δύο βλέμματα πύρινα ἐπὶ τοῦ μαρκησίου.

Ὁ Λόβης, ὅστις γρυλλίζων ἠγέρθη καὶ ἐτοποθετήθη πρὸ τῆς Κάρμεν, ὡς ἂν εἶχεν ἐννοήσῃ ὅτι τὴν ἠπεῖλει κίνδυνος καὶ εἶχεν ἀνάγκην ὑπερασπιστοῦ.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς ἐπανῆλθον.

Ἡ ἀγανάκτησις ἐλαμπεν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ γέροντος.

Ἐόρῃσε φοβερὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς θυγατρὸς του, βλέμμα περιφρονήσεως ἐπὶ τοῦ ὑποτιθεμένου ἀποπλανήσαντος αὐτὴν, εἶτα ἐπανεκάθησεν ἐπὶ τῆς ἔδρας του.

Τότε τὸ βλέμμα τοῦ ὑψώθη βραδέως πρὸς τὰς μελανισμένας εἰκόνας τὰς κοσμοῦσας τὴν αἴθουσαν, τὸ ἐρύθημα τῆς αἰσχύνῃς ἀνῆλθεν εἰς τὸ στεῖνωδες καὶ ἐρρύτιδωμένον πρόσωπόν του, — καὶ ἐφάνη τότε, ὅτι ὁ γέρον ἐκεῖνος, ὁ σύρας τὸ ξίφος ὑπὲρ ἐνὸς βασιλέως καὶ ἐνὸς αὐτοκράτορος, ὁ ἀπόγονος οἰκογενείας, ἥτις εἶχε μεταβῇ εἰς τὰς σταυροφορίας καὶ ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὀπλῶν τῆς χρυσοῦν ἀνθόκρινον, ἐζήτει ταπεινῶς συγγνώμην παρὰ τῶν εὐγενῶν προγόνων του διὰ τὴν προσβολήν, ἣν ὑπέστη τὸ αἷμά των.

Ὁ Φρανσῆς, φύσις κοινὴ, δὲν ἐννόησε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἀναμφιβόλως, διότι εἶπεν εἰς τὸν μαρκήσιον ἀνευ οὐδεμιᾶς συγκινήσεως :

— Εὐαρεστήθητε, κύριε, νὰ ἐπαναλάβετε τὴν αἴτησίν σας πρὸς τὸν πατέρα μου.

Ὁ μαρκήσιος ἐπανέλαβεν αὐτολεξεὶ τὴν φράσιν του καὶ προσέθετο :

— Ἀποδέχεσθε τὴν αἴτησίν μου, κύριε ;

— Ναί, ἐνευσεν ἡ κεφαλὴ τοῦ συνταγματάρχου, ὅστις οὐδὲ παρετήρησε τὸν μαρκήσιον.

— Πῶς ! ἀλλὰ, ἀνέκραξεν ὁ Χριστιανὸς ἐσκοτισμένος ἐκ τῆς ἀποτόμου ταύτης μεταστροφῆς, ἐδῶ λοιπὸν αἱ γυναῖκες λαμβάνουν δύο συζύγους ;

Καὶ ἐπροχώρησεν αὐθις πρὸς τὸν συνταγματάρχην :

— Κύριε, εἶπεν αὐτῷ, δέν μοι εἶπατε πρὸ ὀλίγου, ὅτι παραχωρεῖτε τὴν δεσποινίδα θυγατέρα σας εἰς τὸν κ. Βίκτωρα Ἀντώνιον !

— Ναί, ἐνευσεν ἡ κεφαλὴ τοῦ κ. δὲ Φλάρ.

— Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ τὴν ἀρνεῖσθε εἰς τὸν κύριον ;

— Ὅχι, εἶπε περιλύπως ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ γέροντος.

— Ἀποσύρετε λοιπὸν τὴν ὑπόσχεσίν σας ;

— Ναί, εἶπε καὶ πάλιν ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ συνταγματάρχου, καὶ τοσοῦτον περιλύπως ἤδη, ὥστε δάκρυ ἀνέβλυσε καὶ ἐρρέυσσε σιωπηλὸν ἐπὶ τῆς ἰσχνῆς παρειᾶς του.

— Εἰς τὴν πίστιν μου, εἶπεν ὁ ποιητής, δέν καταλαμβάνω πλέον τίποτε.

Ἄλλ' ὡς ἄνθρωπος μὴ ἐγκαταλείπων τὸ πεδῖον εἰμὴ πόδα πρὸς πόδα, ἐκραύγασε θαρράλως :

— Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος ! ἀλλὰ νομίζω, ὅτι εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ ὀλίγον καὶ ἡ γνώμη τοῦ μᾶλλον ἐνδιαφερομένου προσώπου καὶ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ δεσποινὶς δὲ Φλάρ...

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ Κάρμεν, ἥτις εἶχε τηρήσει τὴν ἀκίνησίαν ἀγάλλματος καὶ ὑπέτρεμεν ἄπνους καὶ ἄναυδος, ἀνεσκίρτησεν, ὕψωσε τὰ βλέμματα τῆς, καὶ εἶπε διὰ φωνῆς τρεμούσης, ἀλλὰ καθαρᾶς :

— Προσφέρω τὴν χεῖρά μου εἰς τὸν μαρκήσιον δὲ Λεστάν.

Ὁ Χριστιανὸς τὸσον ὀλίγον ἀνέμενε τὴν ἀπόκρισιν αὐτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ ἐκμυστρεύσεις τοῦ Βίκτωρος δὲν τὸν εἶχον οὐδόλως προδιαθέσει, ὥστε ἐκκενῶς ἀποτόμως ἐν βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐρρίψε βλέμμα ἐκπλήξεως ἐπὶ τῶν προσώπων, ἅτινα ἦσαν περὶ αὐτόν.

Βίτα, ὁπισθοδρομῶν μέχρι τῆς θύρας ἐκραύγασεν :

— Θὰ παραφρονήσω, ἂν μείνω ἐδῶ ! θὰ βλέπω κακὸν ὄνειρον· βεβαιότατα, κοιμῶμαι !

Καὶ ἐχαιρέτισε, καὶ ἐξῆλθε τὸσον ἀποτόμως, μετὰ τρόπου τὸσον διαφόρου ἐκείνου, τὸν ὁποῖον μετεχειρίσθη εἰσερχόμενος, ὥστ' ἐφαίνετο ἐπιβεβαιῶν τὴν περὶ παραφροσύνης κατηγορίαν, ἣν αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ ἀπήγγειλεν.

Ὅταν οὗτος ἀνεχώρησεν, ὁ Φρανσῆς ἐπανῆλθε πλησίον τοῦ πατρὸς του.

— Δὲν φρονεῖτε, εἶπεν αὐτῷ, ὅτι πρέπει νὰ ἐπισπεύσωμεν τὰς προπαρασκευὰς καὶ νὰ ὀρίσωμεν τὴν αὐρίον πρὸς ὑπογραφήν τοῦ συμβολαίου ;

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ γέροντος, ναί, πρέπει !

Ἡ λέξις αὐρίον ἐπληξε τὴν Κάρμεν εἰς τὴν καρδίαν, — ἐν ὄνομα, τὸ ὁποῖον τῇ ἐσχίζε τὸν λαϊκόν, ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς καὶ ἠναγκάσθη νὰ καθήσῃ, ὅπως μὴ ἀνατραπῇ καὶ πέσῃ χαμαί.

Ὁ Φρανσῆς ἦλθε πρὸς αὐτήν, ἔλαβε τὴν χεῖρά τῆς μετὰ συμπαθείας, ἔθετο αὐτὴν εἰς τὴν τοῦ μαρκησίου, καὶ τοῖς εἶπεν :

— Ὑπάγετε νὰ γονυπετήσετε ἐνώπιον τοῦ πατρὸς μου καὶ νὰ τῷ ζητήσετε τὴν εὐλογίαν του.

Ὁ γέρονς ἠγέρθη μετὰ κόπου, ἐπροχώρησε πρὸς αὐτούς, καὶ ἐσφιγξε τὴν κόρην του ἐπὶ τῆς καρδίας του, ἀφίνων νὰ βεύσῃ νέον δάκρυ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ του.

Ὁ μαρκήσιος εἶδε τὸ δάκρυ καὶ εἶπεν :

— Κύριε, θ' ἀφιερῶσω ὁλόκληρον τὴν ζωὴν μου, ὅπως ἐξασφαλίσω τὴν εὐτυχίαν τοῦ τέκνου σας καὶ ἐκτίσω ἐν παράπτωμα.

Ὁ συνταγματάρχης ἀφῆκε στεναγμόν, — τὴν μόνην φωνήν, ἥτις τῷ ἐπετρέπετο καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του, ταπεινῶν ἤδη τὸ βλέμμα πρὸς τὸ ἔδαφος.

Ὡς πρὸς τὴν κυρίαν δὲ Φλάρ, αὕτη ἐπνίγετο.

— Δότε μοι τὸν βραχιόνά σας, εἶπε

πρὸς τὸν Φρανσῆν. Τοιαῦται συγκινήσεις μὲ φονεύουσι· πάσχω....

Ὁ Φρανσῆς ὑπήκουσε καὶ ἐξῆλθε μετ' αὐτῆς.

Ὁ κ. Λεστάν τοὺς ἠκολούθησεν.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές) Ε. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ἰδε προηγούμενον φυλλάδιον)

ΣΤ'

Ἄλλ' ἡ χαρὰ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ θεοῦ ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον αὐτῆς σημείον διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν.

Ἡ Μητρόπολις τῆς πόλεως, ἐν ἣ ἡ παρούσα ἡμῶν ἱστορία ἔχει χώραν, κυκλοῦται κατὰ τὰς τρεῖς πλευράς τοῦ νάρθηκος ὑπὸ στοᾶς, ἐν ἣ ἱστορεῖται ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, ἀπὸ τῆς πλάσεως τῶν πρώτων ἀνθρώπων μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῶν θρήνων τοῦ Ἱερουσίου.

Ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης, θέλων νὰ καταπλήξῃ τὸν θεῖον, ἠγόρασε κρύφα τὰ χρώματα καὶ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα, καθ' ἃς δὲ ὥρας ἡ αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας ἦτο ἔρημος ἀνθρώπων, ἐρχόμενος ἀντέγραφε τὰς εἰκόνας. Μετὰ παρέλευσιν μηνὸς παρουσίασε τῷ θεῷ τὴν συλλογὴν ὅλην, διεγείρας τὸν θαυμασμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ καὶ τῇ τελειότητι τῆς ἀντιγραφῆς.

Ὁ νέος ζωγράφος εἶχε, φαίνεται, γεννηθῇ ὑπὸ καλὸν ἀστέρα, διότι ἰδοὺ μετ' ὀλίγον ἀνεφάνη καὶ νέα ἀφορμὴ πρὸς πληρεστέραν τελειοποίησιν.

Οἱ πολῖται μιᾶς τῶν καλλιτέρων συνοικιῶν, θέλοντες νὰ ἐπιδιορθώσωσι τὸν ναὸν τῆς συνοικίας των, ἔφερον τεχνίτας δύο, ἕνα ἀρχιτέκτονα πρὸς κατασκευὴν τοῦ τέμπλου ἐκ μαρμάρου, καὶ ἕνα ζωγράφον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν εἰκόνων.

Ἄς εἰπώμεν ἐν παρόδῳ ὅτι τὸ μὲν τέμπλον ἐγένετο ἄλλ' αἱ εἰκόνες διέμειναν ὡς ἦσαν, τίς οἶδε διὰ ποίαν αἰτίαν, τέρατα μᾶλλον ἢ μορφὰς ἀγίων ἱστοροῦσαι. Ἐσχάτον σημεῖον ἐσχάτης ἀκαλαισθησίας.

Ἄλλ' ὁ Πέτρος, θέλων νὰ ὠφεληται ἐξ ἐκάστης ἐκάστοτε παρουσιαζομένης εὐκαιρίας, προσεκολλήθη τῷ νεωστὶ ἀφικομένῳ ζωγράφῳ, ὅστις, ἄλλας εὐρὺν ἐργασίας, ἠναγκάσθη νὰ παρατείνῃ τὴν διαμονὴν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Καὶ ἰδοὺ, μετὰ τινα χρόνον, ὁ ἡμέτερος ἦρως, ἐπισύρων τοὺς ἐπαίνους καὶ ἀποσπῶν τὸν θαυμασμὸν τοῦ εἰδήμονος διδασκάλου.

Ὡ φύσις, φύσις ! Οἷα ἡ δύναμις σου, οἷα τὰ θαύματά σου, ὅταν σὺ, κοσμοῦσά τινα διὰ τῶν προτερημάτων καὶ τῆς εὐνοίας σου, θέλεις νάναδείξῃς αὐτόν, ἐγχαράττουσα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ τὴν σφραγίδα τῆς μεγαλοφυΐας !

Ὡς πρῶτον ἔργον τῆς νέας προόδου τοῦ ὁ νέος ζωγράφος ἠθέλησε νὰ κάμῃ τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ του. Ἐνθεν μὲν ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸ κινεῖν αὐτὸν ἱερὸν πῦρ τῆς τέχνης, ἐνθεν δὲ ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν θεῖον εὐγνωμοσύνης, ὁ νέος Ἀπελλῆς ἐπεράτωσε τὴν εἰκόνα, ὑπερακοντίσας τὰς προσδοκίας καὶ τὰς ἐλπίδας καὶ αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου του. Τὸ στερεὸν τῆς χειρὸς ἡ ἀκρίβεια καὶ τὸ ἐντελὲς τῶν γραμμῶν, ἡ σεβαστὴ φυσιογνωμία τοῦ γέροντος, ἡ λευκὴ καὶ ἀραιὰ κόμη, ἡς τὰς τρίχας ἠδύνατό τις, οὕτως εἰπεῖν, νὰ μετρήσῃ, ἀπατέλουν ἔργον ἄξιον καλλιτέρου καὶ σοφωτέρου καλλιτέχνου.

Ὁ νεανίας παρουσίασε, μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς, τὴν εἰκόνα εἰς τὸν ἐκπληκτικὸν θεῖον.

— Θὰ γείνης μέγας ζωγράφος, παιδί μου, τῷ εἶπεν ὁ γέρονς, δακρύων καὶ καταφιλῶν αὐτόν.

Ὁ Πέτρος ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ θεοῦ, διακοπτόμενος ὑπὸ λυγμῶν.

— Βίθε νὰ ἐπαληθεύσῃ ἡ προφητεία σου, πάτερ μου, ἀπεκρίθη ὁ νέος. Ἄλλ' ἄνευ τῶν ὁδηγίων σας καὶ τῶν πολλῶν συμβουλῶν σας δὲν θὰ ἤμην τίποτε.

— Ἦθελον νὰ σὲ ἔχω πάντοτε πλησίον μου, τέκνον μου, ἕως νάποθάνω, διότι σὺ ἐπιθυμῶ νὰ κλείσῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς μου· ἄλλ' εἶναι ἀμάρτημα νὰ ὑποδουλώνω τὴν εὐφυΐαν σου. Ἐτοιμάσου λοιπὸν νάναχωρήσῃς τὴν προσεχῆ ἀνοιξιν.

— Ὡ καλέ μου θεῖς, μὴ προφέρῃς τοιοῦτους πικροὺς λόγους ! . . . Θὰ ζήσῃς, θὰ μ' ἐναγκαλισθῇς τέλειον τεχνίτην· δὲν εἶσαι γέρονς ἀκόμη. Ἦ μὴ τάχα δὲν δυναμέθα νάναχωρήσωμεν ὁμοῦ ;

— Καὶ τοῦτο δυνατόν νὰ γείνη, ὑπέλαβεν ὁ γέρονς. Ὅταν φθάσῃ ἡ κατὰλληλος ὥρα, σκεπτόμεθα, προσέθηκε, κινῶν τὴν κεφαλὴν.

Μετὰ τινὰς ὁμοῦς μῆνας, ὁ καλὸς κάγαθος γέρονς ὑπέκυψεν εἰς τὸ γῆρας καὶ τὴν νόσον, καταλιπὼν τὸν Πέτρον μόνον, ἀφοῦ προηγουμένως ἐχειρουργήσεν αὐτόν, ὡς καλὸς πατήρ.....

Ἀγνοῶ ὁποῖον αἶσθημα κυριεῖται τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν καρδίαν μου, γράφοντος τὰς γραμμὰς ταύτας, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ μὴ εὐχηθῶ ὑπὲρ τοῦ γέροντος ἐκείνου.....

Προέρχεται ἄρά γε τοῦτο ἀπὸ τὴν σπάνιν ἀγαθῶν κηδεμόνων ; . . .

Θὰ διέπραττον μέγα ἐγκλημα, λέγων ὅτι ὁ Πέτρος δὲν ἐκλαυσε, δὲν ἐ-